

Öland
Möckleby hd
Gårdby sn(samt Sandby sn)
Uppt. år: 1930

3319

Uppt. av Lage Nilsson

Ålebäck, Gårdby

uppt. på egna hågkomster

född 1906

i Gårdby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

B r o , b r o , b r ä d a .

När som jag gick i småskolan, vet jag att vi brukade leka bro-bro-bräda ibland på rasterna. Den småskola jag har gått i är Sandby o. Gårdby socknars skola på Sandgårdsborg. Den ligger vid landsvägen nära gränsen emellan de båda socknarna. Sandby o. Gårdby socknar är skoldistrikt tillsammans o. vi var skolbarn i alla klasserna ifrån såväl den ena som den andra socknen. Socknarna är mycket små. De har 375 å 400 invånare vardera. Vi var håller aldrig många skolbarn. Det var ibland som det inte var mer än en 5 stycken pojkar i klassen, under de år som jag gick i skolan.

När som vi var ute om rasterna roade vi oss så gott vi kunde hitta på. Den lek som dessa rader handlar om var inte en av de allra vanligaste, men jag vet gott tillfällen på varma sommark dagar, då som vi dansade bro-bro-bräda. Då lekte vi alltid tillsammans med flickorna. Jag tror nog att det var flickorna som började när vi skulle ha den leken, o. att vi pojkar sen fick va med. Jag vet att vi var i det sydöstra

Skriv endast på denna sida!

forts!

Öland, Möckleby

3319

Uppt. Lage Nilsson 2
född 1906, Gårdby.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Gårdby, Sandbys:n 1930

hörnet på skolgården. Om vi var just där ofta o. lekte det kan jag inte komma ihåg, men det är så att jag har i minnet en särskild gång som vi lekte bro bro bräda.

Då gick o. dansade vi runt i en liten ring. Vi höll varandra i händerna, o. takten var ungefär som då man går sakta o. varkar. Vid ett ställe på ringen stod det ett barn inne i ringen. Mitt emot den som stod inne i ringen stod också en utanför. Dessa två räckte händerna emot varandra o. höll opp händerna till ett valv, som ringen rörde sig runt inunder. Vi sjöng:

Bro, bro, bräda;

stolpa på mara,

sjuttio betala.

Å falleri, å fallera,

svarta grytan.

De som inte kunde sjunga trallade eller talade så gott som de kunde. När som vi kom till "svarta grytan", så lät de två som stod o. höll händerna i luften, armarna sjunka ner runt halsen på den som just då var under bron. Det var något som alltid var efterväntat, till att få se, vem som skulle bli svarta grytan. Någon annan innebörd hade inte leken för oss. När det var en som hade blivit svarta grytan, så kan jag sannerligen inte minnas vad den skulle göra. Det föresvävar mig att det var något särskilt med den, om den nu skulle gå

Skriv endast på denna sida!

fotts!

2.

Öland, Möckleby

Gårdby, Sandby s:n 1930

3319

Uppt. Lage Nilsson 3

född 1906, Gårdby.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ur ringen, äller om den skulle byta med någon av de två som stod som brostolpar, men jag kan, som sagt var, inte minnas. Vi som inte hade blivit svarta grytan, vi började dansa runte som förut igän, till samma trall.

På detta sätt har jag varit med om ~~xxx~~ bro-bro-bräda, då som jag gick i småskolan. Det var år 1913 äller -14. Var vi hade fått den leken ifrån, det vet jag inte. Hemma i Ålebäck, min föräldraby, har jag aldrig varit med om den. Jag vet nog om gammalt folk, som känner till den, fastän inte med samma ord i sången, bland andra fru Lindgren i Öv-rax Ålebäck (Härstammar ifrån Ullevi by, som ligger mitt-lands i Gårdby sn). En sak vet jag i alla fall säkert. Vi hade inte fått lära oss den av lärarinnan. Vår lärarinna, som för övrigt var ifrån Halland, lärde oss annars en o. annan lek, men den kan jag inte komma ihåg att vi lekte nå-gom gång som hon själv inte var ute med oss o. lekte.

Vad som orden i bro-bro-bräda skall betyda har alltid varit en gåta för mig. "Stolpa på mara, "sjuttio betala". Jag vet blott att det lyder så.

(brö, brö, bräda, stolpa på
mara, sjuttio betala (→ betala).
falori, ja falora, a svata
gryta)

Skriv endast på denna sida!

forts!

3.

Öland, Möckleby
Gårdby, Sandby s:n 1930 3319

Uppt. Lage Nilsson⁴
född 1906, Gårdby

Sedan vi hade slutat småskolan vet jag inte att vi lekte
bro-bro-bräda. Det kan förstås hända att flickorna lekte
den fortfarande, men i folkskolan lekte vi inte så mycket
tillsammans med töserna längre. Vid majstången vet jag
håller inte att vi någonsin har haft den för oss. Där bru-
kar vi annars att ha en del såna där gamla lekar. Skära, skä-
ra havre; se flickan går i ringen o, dyl.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

A.

Öland, Möckleby
Gårdby, Sandby s:n 1930

Uppt. Lage Nilsson
född 1906, Gårdby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Lek.

3319

5

Meddelat av fröken Dagmar Wahlgren som hon minnes ,att denna lek
lektes i småskolorna här i Lund för s:a 15 år sen. Det var någon
bland barnen, som fört leken med från sitt hem.

Bro ,bro bränna

Klockan ringer elva,

Kalla ut ,kalla in,

Kalla kejsarens dotter,

Den som kommer sist

Ska stoppas i den stora, svarta grytan.

Öland, Möckleby
Gårdby, Sandby s:n 1930

3319

Uppt. Lage Nilsson
född 1906, Gårdby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Lek från Kvidinge s:n i Skåne

Uppt. av fräken Maja Lennström Ängelholm

Efter fru Elin Berg, Ängelholm, född i Kvidinge år 1875.

Bro bro bränna

Te klockan renger elva

Galler in galler ud, galler kejsarens dotter
ifrån England.

Fatti, fatti krigsman, livet ska du mista,

Hudet å a kroppen i vår svarta gryta.

Öland, Möckleby
Gårdby, Sandby s:n 1930

3319

Uppt. Lage Nilsson
född 1906, Gårdby.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7

Lek fråⁿ Almö, Fötkärla s:n i Blekinge, sådan den lektes för mer än hundra år sedan enligt sagesmannens uppgift.

Uppt. av fröken Maja Lennström Ängelholm
efter mormodern Cecilia Velin, Almö, Fötkärla s:n.

Bro bro breja,
Ligger unner heja,
Sex styve navla,
Sex styve kavla,
Kavla in kavla ut,
Fri vill jag njuta,
Fri vill jag tigga,
Den som kommer efter han får unner broen ligga.

Två deltagare i leken tog varandra i händerna och sedan sprang en lång rad inunder, och så sjöng man: "Bro bro ---etc.
Den som kom sist blev tagen.